

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 19. septembra 2024. godine
Ref.br.: AGJ 2537/24

PRESUDA

u

slučaju br. KI103/24

Podnosilac

Sylejman Zeneli

Ocena ustavnosti presude [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine
Vrhovnog suda Kosova

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Safete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev je podneo Sylejman Zeneli, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Rexhep Potera, advokat u opštini Priština.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), u vezi sa presudom [AC. br. 626/2020] od 16. septembra 2022. godine Apelacionog suda i presudom [C. br. 312/2019] od 20. januara 2020. godine Osnovnog suda u Prištini-filijala u Lipljanu (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Osporena presuda je uručena podnosiocu zahteva 29. decembra 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom podnosilac zahteva navodi povredu prava zagarantovana članovima 7. [Vrednosti], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa stavom 1 člana 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu br. 01/2023 Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 26. aprila 2024. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 29. aprila 2024. godine, podnosilac zahteva je svoj zahtev dopunio dodatnom dokumentacijom.
8. Dana 7. maja 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [GJR.KI103/24] i odlukom [KSH.KI103/24] imenovala sudiju Jetona Bytyqija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranja, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
9. Dana 15. maja 2024. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i kopiju zahteva dostavio Vrhovnom sudu. Istog dana, Sud je tražio od Osnovnog suda da podnese povratnicu koja pokazuje datum kada je podnosilac zahteva primio osporenu presudu Vrhovnog suda.
10. Dana 30. maja 2024. godine, Osnovni sud je podneo povratnicu traženu dopisom od 15. maja 2024. godine.
11. Dana 14. juna 2023. godine, Sud je obavestio Limak Kosovo Interantional Airport "Adem Jashari" J.S.C (u daljem tekstu: „Limak Kosova“) o registraciji zahteva, informišući poslednje navedene da u roku od 15 (petnaest) dana mogu podneti svoje komentare na zahtev. Sud nije primio komentare od „Limak Kosova“ u određenom roku.

12. Dana 11. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o prihvatljivosti zahteva. Istog dana, Sud u punom sastavu nakon većanja, jednoglasno je (i) proglasio zahtev prihvatljivim; (ii) proglasio nevažećom presudu [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine; i (iii) vratio presudu [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnom sudu na ponovno odlučivanje.

Pregled činjenica

13. Na osnovu spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva od 1. januara 2002. godine do 4. aprila 2011. godine bio zaposlen na poziciji: Menadžer obezbeđenja u „Limak Kosova“ koji je sa istim poslodavcem 4. aprila 2011. godine zaključio ugovor o radu na 3 (tri) godine do 3. aprila 2014. godine.
14. Dana 25. maja 2012. godine, „Limak Kosova“ je rešenjem [HR-2012-0273] prekinuo podnosiocu zahteva radni odnos, navodeći da nije uspeo da ispuni svoje obaveze prema ugovoru o radu.
15. Što se tiče njegovog radnog odnosa u „Limak Kosova“, podnosilac zahteva je pokrenuo 2 (dva) sudska postupka:
  - (i) postupak po prvoj tužbi protiv „Limak Kosova“, navodeći da je prekid radnog odnosa bio nezakonit i shodno tome, poslodavac treba da se obaveže da istog vrati na radno mesto i da mu nadoknadi sve izgubljene plate; i
  - (ii) postupak po drugoj tužbi protiv „Limak Kosova“, kojom je tražio da mu se isplate 3 (tri) prateće isplate za odlazak u penziju i 2 (dve) jubilarne plate prema Opštem kolektivnom sporazumu (Sporazum koji proističe iz člana 90. (Kolektivni ugovor) Zakona br. 03/L-212 o radu), koji je bio na snazi od 1. januara 2015. godine do 31. decembra 217. godine, nakon što je 2. aprila 2017. godine navršio starosnu granicu za penzionisanje.

(i) Činjenice u vezi sa prvim sudskim postupkom u vezi sa prekidom radnog odnosa podnosioca zahteva

16. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je protiv „Limak Kosova“ podneo tužbu Osnovnom sudu, kojom je tražio ukidanje rešenja [HR-2012-0273], kojim je podnosiocu zahteva prekinut radni odnos i shodno tome je tražio povratak na radno mesto i isplatu izgubljenih plata.
17. Dana 20. decembra 2016. godine, Osnovni sud je, pošto je slučaj vraćen na presuđivanje, presudom [C. br. 412/2015], usvojio tužbu podnosioca zahteva, obavezujući „Limak Kosova“ da (i) ga vrati na radno mesto kao Menadžera obezbeđenja; i (ii) da mu nadoknadi izgubljene plate kao rezultat nezakonitog prekida radnog odnosa.
18. Dana 20. jula 2020. godine, odlučujući po žalbi „Limak Kosova“, Apelacioni sud je presudom [AC. br. 1276/17] (i) odbio žalbu poslednje navedenog, i (ii) potvrdio presudu [C. br. 412/2015] od 20. decembra 2016. godine Osnovnog suda.
19. Dana 26. aprila 2021. godine, odlučujući po reviziji koju je izjavio „Limak Kosova“, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 508/2020] odbio reviziju „Limak Kosova“, potvrđujući zaključke Osnovnog suda i Apelacionog suda za (i) povratak na radno mesto; i (ii) naknadu izgubljenih plata zbog prekida radnog odnosa. Prema

informacijama koje je izneo podnosilac u svom zahtevu, njemu su nadoknađene izgubljene plate do navršavanja godina za odlazak u penziju.

(ii) Činjenice u vezi sa postupkom isplate pratećih isplata za odlazak u penziju i jubilarne plate

20. Podnosilac zahteva je 2017. godine, dok je bio u toku sudski postupak pred redovnim sudovima za njegov povratak na radno mesto, dostigao starosnu granicu za penzionisanje. Shodno tome, on je podneo zahtev „Limak Kosova“ za isplatu 3 (tri) naknadne plate za odlazak u penziju i 2 (dve) jubilarne plate u skladu sa Opštim kolektivnim sporazumom, koji je bio na snazi od 1. januara 2015. godine do 31. decembra 2017. godine. Podnosilac u svom zahtevu ističe da u vezi sa ovim zahtevom nije dobio odgovor od „Limak Kosova“.
21. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je protiv „Limak Kosova“ podneo tužbu Osnovnom sudu, kojom je tražio nadoknadu 3 (tri) prateće isplate za odlazak u penziju u ukupnom iznosu od 4.350,00 (četiri hiljade trista pedeset) evra i 2 (dve) jubilarne plate u iznosu od 1.450,00 (hiljadu četiri stotine pedeset) evra. „Limak Kosova“ je podneo odgovor na tužbu u kojoj, između ostalog, obrazlaže da je podnosiocu zahteva radni odnos prestao 25. maja 2012. godine i da u vreme prestanka radnog odnosa nije bio na snazi Opšti kolektivni sporazum.
22. Dana 20. januara 2020. godine, Osnovni sud je presudom [C. br. 312/2019] odbio, kao neosnovanu, tužbu podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da (i) mu jubilarna nagrada ne pripada, jer u vreme kada je postigao jubilarnu godinu 2012., Kolektivni sporazum nije bio na snazi; dok (ii) što se tiče naknade pratećih isplata zbog odlaska u penziju, podnosilac zahteva u vreme penzionisanja nije bio u radnom odnosu u „Limak Kosova“, jer mu je radni odnos prekinut 25. maja 2012. godine.
23. Dana 12. februara 2020. godine, podnosilac zahteva je na presudu [C. br. 312/2019] Osnovnog suda uložio žalbu Apelacionom sudu, navodeći, između ostalog, da je presudom [C. br. 412/2015] Osnovnog suda ukinuta odluka za prekid radnog odnosa podnosioca zahteva i da je dužan „Limak Kosova“ da ga vrati na njegovo radno mesto kao menadžer obezbeđenja.
24. Dana 16. septembra 2022. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac. br. 4626/2020] odbio, kao neosnovanu, njegovu žalbu, sa obrazloženjem da podnosilac zahteva nije bio u radnom odnosu od 25. maja 2012. godine do dana odlaska u penziju.
25. Dana 17. novembra 2022. godine, podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu na gore navedenu presudu Apelacionog suda, navodeći iste tvrdnje kao pred Apelacionim sudom.
26. Dana 5. januara 2023. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 485/2022] odbio zahtev za reviziju podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da mu (i) jubilarna nagrada nije pripadala, budući da u vreme kada je navršio jubilarnu 2012. godinu nije bio na snazi Opšti kolektivni sporazum. Što se tiče (ii) naknade plate zbog odlaska u penziju, podnosilac zahteva u vreme penzionisanja nije bio u radnom odnosu u „Limak Kosova“, zbog činjenice da mu je radni odnos prestao 25. maja 2012. godine, a kao posledica toga, isti nije efektivno obavljao poslove i dužnosti u „Limak Kosova“ u poslednja 3 (tri) meseca pre penzionisanja i nije ostvario mesečna primanja.

Navodi podnosioca zahteva

27. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom Vrhovnog suda povredena prava zagaranтована članom 7. [Vrednosti], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava i stavom 1 člana 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP-a.
28. Podnosilac zahteva ističe da je prvostepeni sud presudom [C. br. 312/2019] od 20. januara 2020. godine odbio njegov tužbeni zahtev za isplatu pratećih isplata i jubilarnih plata uprkos tome što je isti sud presudom [C. br. 412/2015] od 20. decembra 2016. godine, ukinuo, kao nezakonitu, odluku „Limak Kosova“ o prestanku radnog odnosa, obavezujući ga da ga vrati na radno mesto na poziciji Menadžer obezbeđenja, i da mu nadoknadi izgubljene plate od 25. maja 2012. godine do 2. maja 2017. godine, odnosno do dana penzionisanja. Podnosilac zahteva ističe da imamo dve suprotne odluke istog suda za istog tužioca, jer je presudom [C. br. 412/2015] od 20. decembra 2016. godine, Osnovni sud ukinuo odluku o prestanku radnog odnosa tužiocu, dok je s druge strane isti sud odbio njegovu tužbu za isplatu 3 (tri) naredne plate za odlazak u penziju i 2 (dve) jubilarne plate, dodajući da je presudu od 20. decembra 2016. godine potvrdio Apelacioni sud presudom [AC. br. 1276/2017] od 20. jula 2020. godine i Vrhovni sud presudom Rev. br. 508/2020 od 26. aprila 2021. godine.
29. Podnosilac zahteva ističe da je 3. juna 2021. godine podneo Apelacionom sudu presudu Vrhovnog suda [Rev. br. 508/2020] od 26. aprila 2021. godine, kojom je poslednje navedeni odbio reviziju poslodavca „Limak Kosova“ i potvrdio presudu [AC. br. 1276/2017] Apelacionog suda od 20. jula 2020. godine i presudu [C. br. 412/2015] od 20. decembra 2016. godine Osnovnog suda, kojima mu je usvojena tužba za povratak na radno mesto i naknadu za izgubljene plate. Podnosilac zahteva ističe da je Apelacioni sud u svojoj presudi [CA. br. 4626/2020] naglasio da je tužiocu prestao radni odnos 25. maja 2012. godine, uprkos tome što su tom sudu prezentovane gore navedene presude kojima je ukinuta odluka poslodavca „Limak Kosova“ o prestanku radnog odnosa.
30. U tom kontekstu, podnosilac zahteva navodi da je presuda Apelacionog suda kontradiktorna, budući da obrazloženje za prestanak radnog odnosa, po njemu, ne bi trebalo da bude osnov za neusvajanje tužbe za isplatu pratećih isplata za odlazak u penziju i jubilarne plate, te da Apelacioni sud nije obrazložio zašto, po njemu, tužilac nije bio u efektivnom radnom odnosu. Dalje, podnosilac zahteva ističe da je utvrđena činjenica da je tužilac bio u radnom odnosu od 1971. godine do dana penzionisanja 2. maja 2017. godine. Prema njemu, obrazloženje presude Apelacionog suda [AC. br. 4626/2020] od 16. septembra 2022. godine, prema strani 6, „*da tužilac u poslednja tri meseca pre penzionisanja nije primao mesečnu platu iz radnog odnosa kod tužene nije održivo*“, jer se u spisima predmeta nalazila i presuda Apelacionog suda i presuda Vrhovnog suda podnete sa gore citiranim podnescima i da je, štaviše, isti nadoknađen od strane „Limak Kosova“ za izgubljene plate kao rezultat nezakonitog prestanka radnog odnosa.
31. Podnosilac zahteva dalje naglašava da je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presude [AC. br. 4626/2020] Apelacionog suda od 16. septembra 2022. godine, dodajući da je zahtevu za reviziju priložio i presude kojima je usvojena njegova tužba za povratak na radno mesto. Međutim, isti navodi da je Vrhovni sud odbio reviziju, kao neosnovanu, sa obrazloženjem da je tužiocu prestao radni odnos 25. maja 2012. godine, te da u ovom periodu nije bio na snazi Opšti kolektivni sporazum.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. *Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.*

[...]

Zakon br. 03/L-212 o radu

Član 3

Definicije

1. *Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:*
[...]
- 1.8. *Kolektivni ugovor - sporazum između organizacija poslodavaca i organizacija zaposlenih (Sindikata) sa kojima se regulišu prava, zadaci i odgovornosti koja proizilazi iz radnih odnosa prema postignutog sporazuma;*
[...]

Član 4

Odnos između zakona, kolektivnog ugovora, internog pravilnika poslodavca i ugovora o radu

1. *Odredbe kolektivnog ugovora, internog pravilnika poslodavca i ugovora o radu treba da budu u skladu sa odredbama ovog zakona.*
2. *Kolektivni ugovor ne može da sadrži manja prava koja ograničavaju prava zaposlenih i poslodavca od onih prava koja su utvrđena ovim zakonom.*

[...]

Član 11

Sadržaj ugovora o radu

1. Ugovor za rad sadrži:

[...]

1.13 za prava i obaveze, koja nisu određen radnim ugovorom, sprovede se zakonske odredbe ovog Zakona, Kolektivnog ugovora i odredbe internih akata poslodavca;

[...]

Član 90 Kolektivni ugovor

[...]

4. Kolektivni ugovor može da bude sklopljen za vremenski određeni period ne duži od tri (3) godine;

5. Kolektivni ugovor se odnosi na poslodavce i njihove zaposlene koji se slažu da ih kolektivni ugovor obaveže;

6. Kolektivni ugovori ne mogu da sadrže takve odredbe koje ograničavaju prava zaposlenih ili koji za posledice imaju nepovoljnije radne uslove nego one određivane sa ovim Zakonom.

Opšti kolektivni sporazum Kosova od 18. marta 2014. godine

Član 3 Primena i sveobuhvatnost

Odredbe OKSK-a se primenjuju na celoj teritoriji Republike Kosova.

Član 52 Jubilarnе nagrade

1. Zaposleni ima pravo na jubilarnu nagradu i to za:

- 1.1.za 10 godina neprekidnog radnog iskustva kod zadnjeg poslodavca, u iznosu od jedne njegove mesečne plate;

- 1.2.za 20 godina neprekidnog radnog iskustva kod zadnjeg poslodavca, u iznosu od dve njegove mesečne plate;

- 1.3.za 30 godina neprekidnog radnog iskustva kod zadnjeg poslodavca, u iznosu od tri njegove mesečne plate.

2. Poslednji poslodavac je taj koji plaća jubilarne poklone.

3. Jubilarni poklon se plaća u roku od mesec dana, nakon ispunjivanja uslova iz ovog stava.

Član 53 Nadoknada u slučaju penzionisanja

Zaposleni u trenutku penzionisanja uživa pravo na prateću isplatu u visini od tri (3) mesečnih plata koje je dobio u tri (3) zadnja meseca.

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.

33. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

34. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su dalje propisani u Zakonu, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta”.

35. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana; on osporava ustavnost presude [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda, nakon što je iscrpeo sva delotvorna pravna sredstva prema stavu 7, člana 113. Ustava i stavu 2, člana 47. Zakona; isti je naglasio prava zagarantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena, kao što je propisano članom 48. Zakona; i zahtev je podneo u skladu sa zakonskim rokom od 4 (četiri) meseca u skladu sa zahtevima člana 49. Zakona.
36. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 34 [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno odredbama (1) (d) i (2) pravila 34 Poslovnika, koje propisuju:

(1) *“Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:*

[...]

(d) Ako zahtev tačno razjašnjava i adekvatno iznosi činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi.

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.

[...]

37. Sud takođe utvrđuje da zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti, definisane stavom 1. pravila 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika i da se isti ne može proglasiti neprihvatljivim na osnovu uslova definisanih u stavu 2, pravila 34 Poslovnika.
38. Štaviše i konačno, Sud naglašava da se zahtev ne može proglasiti neprihvatljivim po bilo kom drugom osnovu. Stoga se mora proglasiti prihvatljivim i oceniti njegov meritum.

Meritum zahteva

39. Sud prvo podseća da se okolnosti konkretnog slučaja odnose na to da je podnosilac zahteva bio zaposlen na poziciji menadžera obezbeđenja na Međunarodnom aerodromu Priština „Adem Jashari“ od 1. januara 2002. godine do 4. aprila 2011. godine, a zatim je zaključio ugovor o radu na 3 (tri) godine sa „Limak Kosova“, počevši od 4. aprila 2011. godine do 3. aprila 2014. godine, sa mogućnošću produženja. Dana 25. maja 2012. godine, „Limak Kosova“ je podnosiocu zahteva prekinuo radni odnos uz tvrdnju da nije ispunjavao radne obaveze propisane u njegovom ugovoru o radu. Shodno tome, podnosilac zahteva je pokrenuo 2 (dva) sudska postupka, odnosno:
  - (i) Podnošenje prve tužbe protiv „Limak Kosova“ Osnovnom sudu, kojom je navodio da je nezakonit prestanak radnog odnosa. Ovaj postupak je rezultirao donošenjem presude [C. br. 412/2015] od 20. decembra 2016. godine Osnovnog suda, kojom je odlučeno da se podnosilac zahteva (i) vrati na njegovo prethodno radno mesto, i (ii) da mu se nadoknade izgubljene plate usled prestanka radnog odnosa. Ova presuda je potvrđena presudom [AC. br. 1276/17] od 20. jula 2020. godine Apelacionog suda i presudom [Rev. br. 508/2020] od 26. aprila 2021. godine Vrhovnog suda. Kao rezultat ove presude, prema podnosiocu zahteva, njemu su nadoknađene izgubljene plate do navršavanje godina za njegov odlazak u penziju 2017. godine; i
  - (ii) Podnošenje druge tužbe protiv „Limak Kosova“ Osnovnom sudu, tražeći: (i) isplatu 3 (tri) naknadne plate za odlazak u penziju, pošto je isti u 2017. godini dostigao starosnu granicu za penzionisanje; i (ii) isplatu 2 (dve) jubilarne plate prema Opštem kolektivnom sporazumu koji je bio na snazi od 1. januara 2015. godine do 31. decembra 2017. godine. Povodom ove tužbe, Osnovni sud je presudom [C. br. 312/2019] od 20. januara 2020. godine, odbio tužbu podnosioca zahteva, kao neosnovanu, iz razloga što mu: (i) jubilarna nagrada ne pripada, jer u vreme kada je navršio jubilarnu godinu 2012. godine, Opšti kolektivni sporazum nije bio na snazi; dok u pogledu (ii) naknade pratećih plata nakon penzionisanja kao rezultat odlaska u penziju, podnosilac zahteva u vreme penzionisanja nije bio zaposlen u „Limak Kosova“, jer mu je radni odnos prestao 25. maja 2012. godine. Presuda Osnovnog suda je potvrđena presudom [Ac. br. 4626/20] 16. septembra 2022. godine Apelacionog suda i presudom [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda.
40. Sud ističe da podnosilac u svom zahtevu u Sudu osporava drugi postupak, odnosno presudu [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda u vezi sa presudom [AC. br. 4626/2020] od 16. septembra 2022. godine Apelacionog suda i presudom [C. br. 312/2019] od 20. januara 2020. godine Osnovnog suda, navodeći povredu prava zagaranovanih članovima 7. [Vrednosti], 24. [Jednakost pred

zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava i stavom 1, člana 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.

41. Podnosilac zahteva u smislu drugog postupka, odnosno presude [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda, u suštini, navodi da redovni sudovi, uključujući i Vrhovni sud, nisu uzeli u obzir činjenicu da je drugi postupak koji je okončan donošenjem presude [Rev. br. 508/2020] od 26. aprila 2021. godine Vrhovnog suda, obavezao „Limak Kosova“ da podnosioca zahteva vrati na radno mesto i da mu nadoknadi izgubljene plate. Pored toga, podnosilac zahteva dodaje da mu je kao rezultat okončanja prvog postupka, njemu isplaćena naknada za izgubljene plate do dana penzionisanja i shodno tome, navodi da su mu pripadala sva druga prava zaposlenog, uključujući i prava u vezi sa beneficijama definisanim Opštim kolektivnim sporazumom.
42. Shodno tome, podnosilac zahteva u suštini pokreće navode u smislu prava na pravično i nepristrasno suđenje, zagaranovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, tvrdeći da su redovni sudovi tokom sprovođenja drugog postupka, koji je predmet ocene pred ovim Sudom, pogrešno tumačili odredbe Opšteg kolektivnog sporazuma, ne uzevši u obzir odluke redovnih sudova donete u prvom postupku, kojima je odlučeno da (i) se on vrati na njegovo prethodno radno mesto, i (ii) da mu se nadoknade izgubljene plate. Shodno tome, podnosilac zahteva ističe da mu pripadaju i prava definisana Opštim kolektivnim sporazumom, uključujući prateću isplatu definisanu članom 53. (Naknada u slučaju penzionisanja); i jubilarne nagrade po članu 52. (Jubilarne nagrade) ovog Sporazuma.
43. U smislu suštinske tvrdnje podnosioca zahteva, Sud primećuje da Kolektivni sporazum, na čije se odredbe poziva podnosilac zahteva, potiče iz člana 90. Zakona o radu. Shodno tome, Sud će navod podnosioca zahteva obraditi u kontekstu tumačenja i primene važećeg zakona iz kojeg proizilazi Kolektivni sporazum, kao i prava i obaveza koje proizilaze iz ovog Sporazuma.
44. U tom smislu, Sud će, prilikom ocene navoda podnosioca zahteva u smislu prava na pravično i nepristrasno suđenje, a koje je povezano sa očigledno pogrešnim i proizvoljnim tumačenjem zakona, primetiti načela i standarde razvijene kroz sudsku praksu ESLJP-a u skladu sa zahtevima člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, na osnovu kojih je Sud dužan da tumači osnovna prava i slobode zagaranovane Ustavom u skladu sa sudskim odlukama ESLJP-a.

A. Opšta načela u vezi sa “očigledno pogrešnim i proizvoljnim tumačenjem i primenom zakona”

45. Sud prvo ističe da na osnovu svoje sudske prakse, po pravilu, tvrdnje o pogrešnom tumačenju i primeni zakona za koje se tvrdi da su učinili redovni sudovi spadaju u oblast zakonitosti i, kao takva, u principu, nisu pitanja Ustavnog suda (vidi, slučajeve Suda: br. [KI06/17](#), sa podnosiocem zahteva: *L. G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. oktobra 2016. godine, stav 36; [KI75/17](#), sa podnosiocem zahteva: *X*, rešenje o neprihvatljivosti od 6. decembra 2017. godine, stav 55; i [KI122/16](#), sa podnosiocem zahteva: *Riza Dembogaj*, presuda od 30. maja 2018. godine, stav 56).
46. U tom smislu, Sud je više puta ponovio da nije njegov zadatak da se bavi načinom na koji su redovni sudovi utvrdili činjenice ili tumačili zakon (zakonitost), osim i u meri u kojoj su oni (redovni sudovi) mogli povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom

(ustavnost). U principu, Ustavni sud ne može oceniti činjenične i pravne razloge koji su doveli dotle da redovni sud usvoji jednu umesto neke druge odluke. Da je drugačije, Ustavni sud bi delovao kao sud „četrtoog stepena“, što bi rezultiralo prevazilaženjem granica postavljenim pod njegovom jurisdikcijom. Dakle, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, između ostalog, odluke Ustavnog suda u slučajevima: [KI70/11](#), podnosilac zahteva: *FaikHima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine; [KIO6/17](#), podnosilac zahteva: *L. G. i petoro drugih*, stav 37; i [KI122/16](#), podnosilac zahteva: *Riza Dembogaj*, gore citiran stav 57).

47. Međutim, Ustavni sud može ocenjivati tumačenja i primenu zakona redovnih sudova izuzetno i samo ako su ta tumačenja dovela do proizvoljnih ili očigledno nerazumnih zaključaka (vidi, slučaj Suda: [KI75/17](#), podnosilac zahteva: *X*, gore citiran, stav 59).
48. Shodno tome, iako je uloga Suda ograničena u smislu ocenjivanja tumačenja zakona, on mora da obezbedi i preduzme mere kada primeti da je sud očigledno pogrešno primenio zakon u konkretnom slučaju što je moglo rezultirati „*proizvoljnim zaključcima*“ (vidi, slučajeve Suda: [KIO6/17](#), podnosilac zahteva: *L. G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. oktobra 2016. godine, stav 40, i slučajeve ESLJP-a: [Anheuser-Busch Inc. protiv Portugalije](#), br. 73049/01, presuda od 11. januara 2007. godine, stav 83, [Kuznetsov i drugi protiv Rusije](#), br. 184/02, stavovi 70, 74 i 84; [Sovtransavto Holding protiv Ukrajine](#), br. 48553/99, presuda od 6. novembra 2002. godine stavovi 79, 97 i 98; [Beyeler protiv Italije](#), br. 33202/96, stav 108; [Koshoglu protiv Bugarske](#), presuda od 10. maja 2007. godine, stav 50; vidi takođe slučaj [KIO6/17](#), podnosilac zahteva: *L. G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. oktobra 2016. godine, stav 40).
49. S tim u vezi, Sud, potvrđujući načela i stavove ESLJP-a, naglašava da je primarna dužnost redovnih sudova da rešavaju probleme u vezi sa tumačenjem zakona, dok je uloga Ustavnog suda da obezbedi ili proverii da li su efekti ovog tumačenja u skladu sa Ustavom (vidi, u tom smislu, i stav ESLJP-a u predmetu [Miragall Escolano i drugi protiv Španije](#), br. 38366/97, presuda od 25. aprila 2000. godine, stavovi 33-39; [Koshoglu protiv Bugarske](#), br. 48191/99, presuda od 10. maja 2007. godine, stav 50).

B. Ocena Suda

50. Sud će prvo oceniti navod podnosioca zahteva u vezi sa isplatom pratećih isplata u slučaju penzionisanja, kako je definisano članom 53. Opšteg kolektivnog sporazuma, a zatim će oceniti navod podnosioca zahteva u vezi sa jubilarnim nagradama definisanim članom 52 ovog sporazuma.

a) Što se tiče pratećih isplata nakon penzionisanja

51. S tim u vezi, Sud podseća da član 53. Opšteg kolektivnog sporazuma, koji je bio na snazi u vreme kada je podnosilac zahteva navršio starosnu granicu za penzionisanje, propisuje:

“Zaposleni u trenutku penzionisanja uživa pravo na prateću isplatu u visini od tri (3) mesečnih plata koje je dobio u tri (3) zadnja meseca”.

52. S tim u vezi, Sud primećuje da, iako podnosilac zahteva nije efektivno radio u „*Limak Kosova*“ sve dok nije dostigao starosnu granicu za penziju, pošto je sledio postupke u vezi sa zakonitošću njegovog otpuštanja odlukom [HR-2012-0273] „*Limak Kosova*“, Osnovni sud je presudom [C. br. 412/2015] od 20. decembra 2016. godine odlučio da (i) vrati podnosioca zahteva na radno mesto, i (ii) da nadoknadi izgubljene plate kao

rezultat otpuštanja. Ovu presudu je potvrdio Apelacioni sud presudom [AC. br. 1276/17] od 20. jula 2020. godine i Vrhovni sud presudom [Rev. br. 508/2020] od 26. aprila 2021. godine.

53. U vezi sa gore navedenim, Sud primećuje da su redovni sudovi utvrdili da je otpuštanje podnosioca zahteva sa posla nezakonito i da je s tim u vezi bio upoznat Apelacioni sud i Vrhovni sud prilikom odlučivanja o osporenim odlukama. Prema podnosiocu zahteva, njemu su i nadoknađene neisplaćene plate do starosne godine za odlazak u penziju.
54. Iz tog razloga, Sud se poziva na relevantne delove presude [C. br. 312/2019] od 20. januara 2020. godine Osnovnog suda, koji je, između ostalog, obrazložio: „... Iz ugovora o radu na određeno vreme zaključenog između tužioca i tužene, zaključenog 04.04.2011. godine, proizilazi da je tužilac sa tuženom zasnovao radni odnos na određeno vreme počev od 04.04.2011. godine do 03.04.2014. godine, sa mogućnošću produženja za još godinu dana. [...]“ dodajući da je „sud utvrdio da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan, iz razloga što je tužiocu prestao radni odnos od 25.05.2012. godine, u vreme kada nije bio na snazi navedeni opšti kolektivni sporazum, a nijedan drugi kolektivni sporazum nije bio na snazi u vreme prestanka radnog odnosa”.
55. Sud primećuje da je činjenično stanje utvrđeno od strane Osnovnog suda u potpunosti prihvatio Apelacioni sud presudom [Ac. br. 4626/2020] od 16. septembra 2022. godine, koji je obrazložio: „Što se tiče prateće isplate u slučaju odlaska u penziju, proizilazi da tužilac, u vreme penzionisanja, nije bio u radnom odnosu kod tužene, jer je od 25.05.2012. godine tužiocu prestao radni odnos. Dakle, tužilac nije efikasno obavljao poslove i radne obaveze kod tužene, te zbog toga nema pravo na prateću isplatu u iznosu od tri mesečne plate, jer tužilac za poslednja tri meseca, pre odlaska u penziju, nije ostvario mesečne plate iz radnog odnosa kod tužene. Dakle, veće ocenjuje da tužilac, kome je radni odnos nezakonito prestao i ta činjenica je pravosnažno potvrđena, ima pravo na naknadu stvarne štete i izgubljene dobiti, ali ne i na naknadu iz radnog odnosa kada nije bio u stvarnom radnom odnosu, obavljajući poslove i radne obaveze prema ugovoru o radu kod poslodavca. Stoga, žalbeni navodi tužioca su neosnovani, jer nije u odgovarajućoj meri dokazao da je kod tužene, kao poslednji poslodavac, bio u neprekidnom radnom odnosu u trajanju od 10, 20 ili 30 godina, u vreme kada je OKS na snazi i nije čak ni dokazao da je 3 meseca pre penzionisanja ostvario plate kod poslednjeg poslodavca”.
56. Što se tiče naknade pratećih isplata za odlazak u penziju, Vrhovni sud je naglasio: „U vezi sa naknadom plata zbog odlaska u penziju, tužilac 05.04.2017. godine u vreme penzionisanja nije bio u radnom odnosu kod tužene, iz razloga što mu je tužena rešenjem od 25.05.2012. godine prekinula radni odnos. Vrhovni sud je, imajući u vidu član 53. Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, ocenio da tužilac nije efikasno obavljao poslove i dužnosti kod tužene u poslednja tri meseca pre penzionisanja i da nije ostvarivao mesečna primanja kod tužene, iz čega proizilazi da nema pravo na isplatu naknade u iznosu od tri mesečne plate”.
57. Na osnovu gore navedenog tumačenja redovnih sudova u vezi sa pravom na prateću isplatu, proizilazi da je Osnovni sud, uključujući Apelacioni sud i Vrhovni sud, tumačio pravo na prateću isplatu kao odvojeno od činjenice da je odluka o prekidu radnog odnosa proglašena nezakonitom, pravosnažnim i konačnim sudskim odlukama. Ovo uprkos činjenici da su i Apelacioni sud i Vrhovni sud bili svesni da je, sudskim odlukama, „Limak Kosova“ bio obavezan da vrati podnosioca zahteva na njegovo radno mesto i nadoknadi mu izgubljene plate kao rezultat nezakonitog udaljavanja sa posla.

58. U tom kontekstu, Vrhovni sud je, tumačeći član 53. Opšteg kolektivnog sporazuma, koji propisuje „*da zaposleni u trenutku penzionisanja uživa pravo na prateću isplatu u visini od tri (3) mesečnih plata koje je dobio u tri (3) zadnja meseca*“, ocenio da podnosiocu zahteva ne pripada ovo pravo, jer nije efikasno obavljao poslove i obaveze kod tužene u poslednja tri meseca pre penzionisanja i nije ostvario mesečna primanja kod tužene.
59. Međutim, odluka o njegovom otpuštanju je ukinuta i „*Limak Kosova*“ je bio u obavezi da vrati podnosioca zahteva na njegovo radno mesto, ali s obzirom na činjenicu da je već dostigao starosnu granicu za penzionisanje, on je ostvario pravo na izgubljene plate, kao da je bio u redovnom radnom odnosu kod „*Limak Kosova*“ i to pravosnažnim i konačnim odlukama.
60. Stoga, Sud ocenjuje da su čak i izgubljene plate, uključujući poslednje tri (3) plate, bile priznate i uračunljive i da podnosilac zahteva nije nezakonito udaljen sa posla, kao što je utvrđeno pravosnažnom sudskom odlukom, on bi ih ostvario. Stoga, Sud primećuje da se stav 53. Opšteg kolektivnog sporazuma, u okolnostima konkretnog slučaja, i uzimajući u obzir da je (i) njegovo otpuštanje proglašeno nezakonitim pravosnažnom sudskom odlukom; i (ii) činjenicu da je on u međuvremenu dostigao starosnu dob za penzionisanje, ne može tumačiti na način koji zahteva da je on efektivno radio do dana penzionisanja.
61. Shodno tome, Sud primećuje da je tumačenje člana 53. Opšteg kolektivnog sporazuma od strane Vrhovnog suda, u okolnostima konkretnog slučaja, rezultiralo proizvoljnim zaključcima za podnosioca zahteva, jer u vezi sa prestankom njegovog radnog odnosa, proizilazi da je prestanak radnog odnosa bio nezakonit i da je „*Limak Kosova*“ bio obavezan da mu isplati izgubljene plate usled nezakonitog prekida ugovora o radu. Ova činjenica je zanemarena od strane redovnih sudova, uključujući i Vrhovni sud.
62. Shodno tome, Sud mora utvrditi da presudom Vrhovnog suda kojom je odbijen, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, u okolnostima konkretnog slučaja, nisu ispunjeni uslovi „*pravičnog suđenja*“ iz člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, zbog očigledno pogrešne ili proizvoljne primene i tumačenja zakona, i kao rezultat toga utvrđuje da je došlo do povrede člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a.

b) Što se tiče prava na "jubilarnu nagradu"

63. Što se tiče navoda podnosioca zahteva u vezi sa pravom na jubilarnu nagradu, Sud primećuje da je u skladu sa zaključcima Osnovnog suda i Apelacionog suda, Vrhovni sud naglasio: „*Uvidom u spise predmeta proizilazi da je tužilac zaključio prvi ugovor o radu sa prethodnikom tužene 7.02.2002. godine, pa bi desetogodišnjica bila ispunjena 7.02. 2012. godine, u ovom periodu nije postojao kolektivni sporazum na Kosovu*“.
64. S tim u vezi, Sud se poziva na sadržaj člana 52. Opšteg kolektivnog sporazuma, koji ističe „*neprekidno radno iskustvo kod zadnjeg poslodavca*“.
65. Sud se takođe poziva na jedan broj slučajeva u kojima je proglasio očigledno neosnovanim zahtev koji su se odnosili na navode podnosioca zahteva da su imali pravo na jubilarnu nagradu kada su navršili godinu jubileja za vreme kada nije bio na snazi kolektivni sporazum (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: [KI118/20](#), podnosilac zahteva: *Selim Leka*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine; i

KI72/23, podnosilac zahteva: *Isa Hashani*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2024. godine). Sud ne smatra potrebnim da odstupi od ove sudske prakse.

66. Shodno tome, imajući u vidu nalaze Vrhovnog suda i sudske praksu samog Suda u ovakvim slučajevima, navod podnosioca zahteva o povredi prava na pravično suđenje, usled nedodeljivanja jubilarnih nagrada, je neosnovan.
67. Na kraju, Sud, imajući u vidu gore navedeno, smatra da nije potrebno da razmatra navode podnosioca zahteva u vezi sa članovima 7. [Vrednosti], 24. [Jednakost pred zakonom] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavovima 1 i 7, člana 113. Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i u skladu sa pravilom 48 (1) (a) Poslovnika o radu, na sednici održanoj dana 11. septembra 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

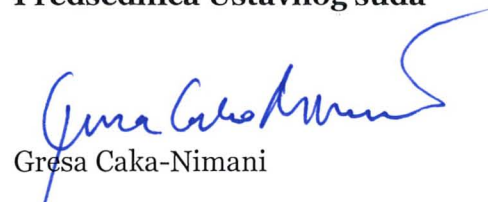
- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI da presuda [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo nije u skladu sa stavom 1, člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo u vezi sa stavom 1, člana 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- III. DA PROGLASI NIŠTAVOM presudu [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo;
- IV. DA VRATI presudu [Rev. br. 485/2022] od 5. januara 2023. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo na presuđivanje prema zaključcima presude Suda;
- V. DA NALOŽI Vrhovnom sudu Republike Kosovo da obavesti Sud u skladu sa stavom (5) pravila 60 Poslovnika o radu do 11. marta 2025. godine o merama preduzetim za sprovođenje presude Suda;
- VI. DA DOSTAVI ovu presudu stranama i u skladu sa stavom 4, člana 20. Zakona, objavi u Službenom listu;
- VII. DA UTVRDI da ova presuda stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Jeton Bytyqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani